ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA a II-a CIVILĂ

Decizia nr. 66/2013 Dosar nr. 7963/99/2011

Ședința publică de la 16 ianuarie 2013

Asupra recursului de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Iași sub nr. 7963/99/2011, petenta R.S.K. a solicitat instanței să dispună, în contradictoriu cu intimata SC B.V.F.R. SRL recunoașterea ca producând efecte juridice pe teritoriul S.R. a hotărârii Curții Internaționale de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus din 15 februarie 2011, dată în dosarul nr. 915/21-10.

Prin sentința nr. 2873 din 06 decembrie 2011 pronunțată de Tribunalul Iași s-a admis cererea de executare formulată de petenta R.E.K. din Republica Belarus în contradictoriu cu pârâta SC B.V.F.R. SRL cu sediul în România și, în temeiul dispozițiilor art. 167 din Legea nr. 105/1992 s-a recunoscut ca producând efecte juridice pe teritoriul S.R. a hotărârii Curții Internaționale de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus din 15 februarie 2011, dată în dosarul nr. 915/21010.

Pentru a se pronunța în acest sens, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin Hotărârea Curții Internaționale de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus din 15 februarie 2011, dată în dosarul nr. 915/21-10 intimata SC B.V.F.R. SRL a fost obligată la plata către petenta R.S.K. a sumei de 84.822,41 euro, din care 7.957,42 euro, datorie principală, 36,23 euro, cheltuieli cu corespondența și 5.228,76 euro, onorariu comisie de arbitraj.

Dat fiind că intimata are sediul în România, petenta a solicitat recunoașterea efectelor juridice ale acestei hotărâri pe teritoriul României, potrivit dispozițiilor art. 167 din Legea nr. 105/1992.

Analizând înscrisurile aflate la dosar, hotărârea instanței de arbitraj din Belarus, instanța a reținut că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 167 din Legea nr. 105/1992.

Astfel, hotărârea a cărei recunoaștere se solicită este definitivă, așa cum rezultă din dispozitivul acesteia, dar și din clauza compromisorie a părților în care s-a stipulat expres în contractul nr. 592-22/2009, 05 februarie 2009 că toate litigiile care pot să derive din acest contract sau în legătură cu acesta vor fi soluționate, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de către Curtea Internațională de Arbitraj sau la Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus.

Potrivit pct. 9 din contractul nr. 592-22/2009, 05 februarie 2009 Curtea Internațională de Arbitraj de pe lângă Camera de Industrie și Comerț a Republicii Belarus era competentă să soluționeze respectivul litigiu.

Drepturile procesuale ale intimatei au fost respectate. Aceasta a fost legal citată. Intimata a primit declarația de cerere la data de 08 martie 2010 fiind confirmată prin chitanța poștală din data de 24 februarie 2010 și răspunsul întreprinderii unitare republicane de comunicare poștală B. din 22 iunie 2010, nr. 05-20/M-754-2 ca răspuns la adresa Curții de Arbitraj Internațional de pe lângă C.I.C.B. despre căutarea corespondenței judiciare, reținând că intimata nu a oferit răspuns la cererea primita și nu a participat în cadrul procedurii.

Prima instanță a statuat că, citarea intimatei nu trebuia făcută în limba engleză, limba contractului, așa cum susține intimata, ci în limba statului unde s-a derulat procedura judiciară.

Cât privește viciile contractului în temeiul căruia a fost pronunțată hotărârea arbitrală, tribunalul a reținut că, potrivit art. 168 și art. 181 din Legea nr. 105/1992, instanța română nu poate proceda la o examinare în fond a hotărârii arbitrale, nici la modificarea ei, motivat de faptul că cererea de recunoaștere nu constituie prilej pentru o cale devolutivă de atac.

Tribunalul a constatat că nu poate fi primită nici critica intimatei vizând lipsa supralegalizării înscrisurilor depuse de către petentă, cât timp din examinarea acestora rezultă că au fost respectate cerințele legale, înscrisurile fiind certificate, legalizate.

Instanța a constatat, de asemenea, că există reciprocitate între România și Belarus în privința recunoașterii și executării hotărârilor arbitrale, ambele state fiind semnatare ale Convenției multilaterale pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, New York, 10 iunie 1958.

Din probele dosarului nu rezultă că procesul derulat în fata instanței de arbitraj din Belarus a fost soluționat sau se află în curs de judecată în fața instanțelor române, așa cum prevăd dispozițiile art. 168 pct. 3 din Legea nr. 105/1992.

În condițiile în care intimata nu a probat nici o altă situație prevăzută de art. 168 din Legea nr. 105/1992 care fac ca recunoașterea hotărârii străine să fie refuzată, instanța, în baza dispozițiilor art. 167 C. proc. civ., urmează a admite cererea petentei.

împotriva acestei hotărâri a declarat apel SC B.V.F.R. SRL Iași prin reprezentantul său legal, criticând-o pentru nelegalitate.

Prin decizia nr. 40/2012 din 12 aprilie 2012, Curtea de Apel Iași, secția civilă, a respins apelul declarat de SC B.V.F.R. SRL Iași împotriva sentinței civile nr. 2873 din 06 decembrie 2011 pronunțată de Tribunalul

Iaşi şi a menţinut această sentinţă.

Curtea a constatat că citarea apelantei s-a făcut corect în limba statului în care s-a derulat procedura judiciară, nefiind aplicabile prevederile art. 7 din Legea nr. 189/2003 invocate de apelantă.

Procedura la care se referă apelanta, prevăzută de Legea nr. 189/2003, are ca domeniu de aplicare, conform dispoziţiilor art. 2 alin. (1) din aceeaşi lege, cererile de asistenţă judiciară internaţională.

În speţă, însă, nu s-a invocat formularea unei astfel de cereri pentru a fi aplicabile dispoziţiile art. 7 din Legea nr. 189/2003.

Curtea a reţinut că pârâta nu a contestat în apel constatarea instanţei de fond potrivit căreia, în temeiul art. 9 din contractul nr. 592 - 22/2009 (încheiat în limba rusă şi în limba engleză), Curtea Internaţională de Arbitraj de pe lângă Camera de Industrie şi Comerţ a Republicii Belarus era competentă să soluţioneze litigiul şi nici împrejurarea că citaţia a fost primită de societatea apelantă.

Corect a reţinut instanţa de fond faptul că, pe calea procedurii recunoaşterii hotărârii străine nu poate proceda la examinarea în fond a acesteia, respectiv la analizarea viciilor contractului, prevederile art. 169 din Legea nr. 105/1992 reglementând în mod expres imposibilitatea examinării în fond a hotărârii străine sau a modificării acesteia de către instanţa română.

Pentru considerentele arătate mai sus curtea a respins, ca neîntemeiată, critica apelantei privind neanalizarea, de către instanţa română, a înscrisului folosit în faţa Curţii de Arbitraj.

În ce priveşte motivul de apel referitor la imposibilitatea dovedirii existenţei unui alt litigiu aflat pe rolul instanţelor judecătoreşti, ca urmare a respingerii de probe, curtea a constatat de asemenea că este neîntemeiat având în vedere împrejurarea că în şedinţa din 29 noiembrie 2011 instanţa a amânat pronunţarea la data de 06 decembrie 2011 pentru a da posibilitatea intimatei (apelantă în cauza de faţă) să identifice dosarul respectiv şi să depună dovezi în acest sens.

Cum astfel de dovezi nu au făcut nici la instanţa de fond şi nici în apel (deşi apelantei i s-a încuviinţat proba cu înscrisuri în acest sens) curtează respins şi ultima critică a apelantei ca fiind neîntemeiată.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs pârâta SC B.V.F.R. SRL Iaşi, invocând dispoziţiile art. 304 pct. 8 şi 9 C. proc. civ.

1 În motivarea recursului, recurenta arată că instanţa de apel, interpretând greşit actul juridic dedus judecăţii, a motivat respingerea acestuia şi pentru faptul că SC B.V.F.R. SRL nu ar fi contestat constatarea instanţei de fond potrivit căreia Curtea Internaţională de Arbitraj de pe lângă Camera de Industrie şi Comerţ a Republicii Belarus era competentă să soluţioneze litigiul în temeiul art. 9 din contractul nr. 592/2009, respectiv clauza compromisorie.

Susţine că această motivare este nelegală, întrucât prin actele procedurale depuse SC B.V.F.R. SRL a contestat însuşi înscrisul depus împreună cu hotărârea arbitrală de către reclamantă, denumit contract nr. 592/2009, arătându-se că nu poartă nici semnătura administratorilor statutari şi nici ştampila societăţii, fiind încălcate în acest sens specimenul de semnătură şi ştampila societăţii pe actele din dosarul cauzei.

2. Recurenta - pârâtă arată că instanţa de apel a făcut o greşită aplicare a dispoziţiilor art. 168 şi art. 171 din Legea nr. 105/1992.

În primul rând susţine încălcarea art. 171 lit. c) în sensul că nu s-a făcut dovada citării sale legale, motivat de faptul că un simplu document în limba rusă, netradus în limba română sau engleză nu poate constitui o dovadă a citării legale pentru un proces arbitral, încălcându-i-se astfel dreptul la apărare.

Totodată, arată că instanţa a aplicat greşit dispoziţiile art. 168 pct. 1 din Legea nr. 105/1992, în sensul că apelanta nu a solicitat pe fond un viciu al contractului, ci a solicitat să constate un viciu în însăşi procedura de administrare a probelor, prin prezentarea ca probă a unui înscris care nu are nici măcar ştampila societară şi, aşa cum a fost dovedit, nici semnătura administratorilor legali, în aceste condiţii clauza compromisorie invocată nefiind validă şi neputând produce efecte juridice.

Susţine, totodată că instanţa de apel nu a aplicat corect dispoziţiile art. 168 pct. 3 din Legea nr. 105/1992 în sensul că nu a ţinut cont de înscrisurile depuse pentru dovada existenţei unui litigiu pe rol între părţi în faţa instanţelor judecătoreşti.

Prin concluziile scrise, recurenta - pârâtă a invocat motive noi de recurs, arătând că au fost încălcate dispoziţiile art. 5 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din'22 decembrie 2000.

În acest sens, susţine recurenta că au fost încălcate prevederile Convenţiei de la New-York din anul 1958 precum şi cele prevăzute în Legea nr. 105/1992, nerespectându-se condiţia ca hotărârea să nu încalce ordinea publică de drept internaţional privat român.

Examinând decizia în raport de critici le formulate, Înalta Curte constată că recursul este nefondat pentru următoarele considerente:

Deşi, prin recursul declarat, recurenta pârâtă a invocat şi dispoziţiile art. 304 pct. 8 C. proc. civ., criticile formulate nu se circumscriu acestui motiv de recurs, vizând tot o aplicare greşită a legii, astfel că dezvoltarea acestora permite încadrarea lor în art. 304 pct. 9 C. proc. civ., urmând a fi analizate împreună cu susţinerile subsumate acestui motiv de recurs, astfel cum au fost formulate de recurentă.

Recurenta a invocat încălcarea dispoziţiilor art. 168 şi 171 din Legea nr. 105/1992, din dezvoltarea criticilor formulate rezultând nemulţumirea părţii în legătură cu modul în care instanţa de apel a interpretat probele administrate.

Instanţa internă, în cadrul unei proceduri de executor, nu are rolul unei instanţe de control, care să extindă analiza la alte condiţii ale recunoaşterii decât cele reglementate expres de lege.

Potrivit dispoziţiilor art. 168 din Legea nr. 105/1992: „Recunoaşterea hotărârii străine poate fi refuzată

dacă aceasta este rezultatul unei fraude comise în procedura urmată în străinătate, încalcă ordinea publică de drept internațional de drept privat român, încalcă dispozițiile art. 151 privitoare la competența exclusivă a jurisdicției române sau procesul a fost soluționat între aceleași părți printr-o hotărâre chiar nedefinitivă".

Conform art. 171 lit. c) „cererea de recunoaștere a hotărârii străine se întocmește potrivit cerințelor prevăzute de legea procedurală română și va fi însoțită de ... copia dovezii de înmânare a citației și actului de sesizare, comunicate părții care a fost lipsă în instanța străină sau orice alt act oficial care să ateste că citația și actul de sesizare au fost cunoscute, în timp util de către partea împotriva căreia s-a dat hotărârea".

Împrejurarea comunicării citației în timp util și posibilitatea de a se apăra și de a exercita calea de atac împotriva hotărârii reprezintă aspecte ale situației de fapt, a cărei stabilire intră în atributul instanțelor de fond, instanța de recurs având competența de a verifica doar modul în care aceste instanțe au interpretat și aplicat dispozițiile legale la situația de fapt stabilită în baza probelor administrate în cauză, cu respectarea garanțiilor procesuale.

În acest context, în mod corect s-a reținut de către instanța de apel împrejurarea că pârâta SC B.V.F.R. SRL nu a contestat faptul că a primit citația și nici competența Curții Internaționale de Arbitraj de pe lângă Camera de Industrie și Comerț a Republicii Belarus de a soluționa litigiul.

Astfel, dispozițiile legale mai sus evocate au fost aplicate corect, constatându-se că procedura de citare s-a făcut în limba statului unde s-a derulat procedura judiciară astfel încât nu poate susține, în mod valid, că nu i-au fost respectate drepturile procesuale și că ar fi fost într-o imposibilitate insurmontabilă de a afla de existența procesului arbitrai.

În același sens, s-a reținut că prima instanță nu putea tranșa, în cadrul unei proceduri de exequator, analizarea sau modificarea pe fond a hotărârii străine, a validității și viciilor contractului nr. 592/2009 și a clauzei compromisorii cuprinse în contract, instanța de apel făcând o aplicare corectă a dispozițiilor art. 169 din Legea nr. 105/1992.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 168 pct. 3 din Legea nr. 105/1992, care prevăd că recunoașterea hotărârii străine poate fi refuzată dacă procesul a fost soluționat între aceleași părți printr-o hotărâre chiar nedefinitivă, instanța de recurs consideră că și acest argument este nevalid, în absența oricăror dovezi privind existența unui alt litigiu pe rol între părți în fața instanțelor judecătorești.

Motivele invocate de către recurentă prin concluziile scrise care vizează încălcarea dispozițiilor din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 și a prevederilor Convenției de la New-York nu vor fi suspuse analizei instanței de recurs, întrucât pe de o parte au fost invocate tardiv, cu depășirea termenului prevăzut de lege pentru motivarea recursului și, pe de altă parte au fost invocate „omisso medio" direct în recurs, fără a constitui obiectul motivelor de apel îndreptate împotriva sentinței primei instanțe.

Față de cele ce preced, în conformitate cu dispozițiile art. 312 alin. (1) C. proc. civ., va fi respins recursul pârâtei B.V.F.R. SRL IAȘI, ca nefondat.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de pârâta B.V.F.R. SRL IAȘI împotriva deciziei nr. 40/2012 din 12 aprilie 2012 pronunțată de Curtea de Apel Iași, secția civilă.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 ianuarie 2013.